

“Μια συζήτηση για τη βία στο σχολείο και την οικογένεια” στο “ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...”

/ [Ενορίες](#)

Τα παιδιά, μας καθρεφτίζουν και αυτό που μας σοκάρει είναι ότι βλέπουμε εμάς σε μια πρωτόγονη, ακαμουφλάριστη και αδιαμεσολάβητη απεικόνιση μας. Και αυτό το σοκ χρειάζεται η κοινωνία για να δει που βρίσκεται και πως λειτουργούμε εμείς μέσα στις συλλογικότητες μας, οικογενειακές, κοινοτικές, εργασιακές.

Διάλογος με θέμα «Μια συζήτηση για τη βία στο σχολείο και την οικογένεια», πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 14 Οκτωβρίου, στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Συμμετείχαν ο Πρωτοπρεσβύτερος **π. Αντώνιος Καλλιγέρης**, Διευθυντής της Διεύθυνσης Ποιμαντικής Γάμου και Οικογένειας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Εκπαιδευτικός, η κα **Πάρη Ζαγούρα**, Επίκουρη Καθηγήτρια Εγκληματολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και η κα **Φωτεινή Μηλιώνη**, Δρ. Νομικής - Εγκληματολόγος, Διευθύντρια “Επανάδου”, ΝΠΙΔ του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Η βία στο σχολείο και την οικογένεια είναι ένα θέμα που απασχολεί, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό. Η έννοια της βίας, όπως οριοθετήθηκε στη συζήτηση, αναφέρεται σε εκδηλώσεις συμπεριφοράς που έχουν ένα αρνητικό και επιθετικό περιεχόμενο και μια εκφορά η οποία μπορεί να έχει ένα στιγμιαίο χαρακτήρα, ένα ξέσπασμα θυμού ή να έχει πιο μόνιμο και συστηματικό χαρακτήρα.

Ειδικότερα, η βία στα σχολεία ανάμεσα σε παιδιά, έχει να κάνει με κάτι το οποίο τα παιδιά επανέρχονται συστηματικά και αυτοί οι τρόποι επικοινωνίας έχουν κανονικοποιηθεί και έχουν γίνει αποδεκτοί από τις ομάδες των παιδιών στους χώρους στους οποίους κινούνται. Έχουμε να κάνουμε, όπως ειπώθηκε στη συνάντηση, με έναν γενικευμένο θυμό των παιδιών ο οποίος είναι διάχυτος έναντι παντός.

Αλλά εκείνο που τονίστηκε είναι ότι βλέπουμε ένα γενικότερο θυμό στον πολίτη της χώρας μας, ένας θυμός προφανώς από πάρα πολλές ματαιώσεις, πολλές δυσκολίες που βίωσε αυτά τα χρόνια όπως και μία επιφυλακτικότητα απέναντι σε θεσμούς και διαδικασίες που δεν λειτουργούν καλά. Εσωτερικοποιούνται όλα αυτά, στους ενήλικες πρώτα, και αργότερα αυτός ο θυμός ακουμπάει και τα παιδιά, γιατί το παιδί λίγο πολύ μιμείται.

«Τα παιδιά, μας καθρεφτίζουν και αυτό που μας σοκάρει είναι ότι βλέπουμε εμάς σε μια πρωτόγονη, ακαμουφλάριστη και αδιαμεσολάβητη απεικόνιση μας. Και αυτό το σοκ χρειάζεται η κοινωνία για να δει που βρίσκεται και πως λειτουργούμε εμείς μέσα στις συλλογικότητες μας, οικογενειακές, κοινοτικές, εργασιακές.»

Είναι σημαντικό να δοθεί ένα όραμα και στους νέους ανθρώπους, επισημάνθηκε στη συζήτηση, για να προχωρήσουν στη ζωή τους, όπως σε παλαιότερες εποχές κάθε γενιά είχε το δικό της όραμα. Σήμερα η διαχείριση της καθημερινότητας είναι κατά βάσιν καταναλωτική. Καταναλώνουμε χρόνο, αγαθά, ειδήσεις, σχέσεις και δεν αναρωτιόμαστε γι' αυτά.

Πολλά παιδιά που έχουν μια βίαιη συμπεριφορά, έχουν βρεθεί τα ίδια στη θέση του θύματος. Και εδώ έχουμε ένα φαύλο κύκλο βίας που για να σπάσει χρειάζεται να

καλλιεργηθεί η ενσυναίσθηση, το νοιάξιμο για τον συμμαθητή, τον πιο αδύνατο, τον πιο μικρό, δηλαδή να σπάσουν τα στερεότυπα.

«Χρειάζεται ο γονιός να ακούει πολύ καλά το παιδί για να μπορέσει να το καταλάβει. Τα παιδιά μιλάνε με το δικό τους τρόπο και τα λένε όλα, κυρίως στους γονείς που τους εμπιστεύονται, είναι οι άνθρωποι τους και με τους νιώθουν ασφάλεια, έχουν οικειότητα. Αν οι γονείς δώσουν το χρόνο και ακούν το παιδί πολύ καλά, θα καταλάβουν, θα παρατηρήσουν συμπεριφορές, αλλαγές στο λόγο του.

Η ενεργητική ακρόαση είναι συστατικό του τρόπου με τον οποίο συνδέονται οι γονείς με το παιδί από την ώρα που γεννιέται και αυτό χτίζεται, όπως χτίζεται και η εμπιστοσύνη.»

Οι ρόλοι θύτη και θύματος άλλες φορές εναλλάσσονται και άλλες όχι. Κάποια παιδιά μπορεί να φέρουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθίστανται πιο

εύκολα θύματα, χωρίς να έχουν προϋπάρξει τα ίδια θύτες, αλλά δεν αποκλείεται να υπάρξουν στη συνέχεια σε έναν άλλο συσχετισμό δυνάμεων.

Το παιδί, όπως παρατηρήθηκε στη συζητηση, δίνει κάποια σημάδια από νωρίς ότι χρειάζεται την προσοχή των γονιών του και δεν υπάρχει παιδί που να μην έχει θετικές πτυχές από τις οποίες να μπορούν να στηριχθούν για να ξεδιπλώσουν έναν ωραίο εαυτό και να αναπτύξουν μία ωραία προσωπικότητα. Δίνοντας όμως τα κατάλληλα ερεθίσματα και την κατάλληλη φροντίδα, καθώς και την επίβλεψη που χρειάζεται.

«Δεν υπάρχουν αδιάφοροι γονείς, υπάρχουν ανήμποροι γονείς, που δεν πήραν την ευθύνη του ρόλου τους. Αλλά γονιός δεν γεννιέσαι, γονιός γίνεσαι. Άρα η προετοιμασία για το ρόλο του γονιού και η υποστήριξη στα πρώτα χρόνια της γονεϊκότητας είναι πολύ σημαντική.»

Αυτό που συχνά συζητιέται, και όχι άδικα, είναι η σχέση των παιδιών με το διαδίκτυο, ερχόμενα σε επαφή, ήδη από μικρή ηλικία, με ακατάλληλο βίαιο περιεχόμενο. Πολλοί γονείς έχουν πλέον την ψηφιακή γραμματοσύνη και μπορούν να συνειδητοποιήσουν τους κινδύνους. Ενώ η συζήτηση επεκτάθηκε στη συνέχεια σε δράσεις πρόληψης που μπορούν αναπτυχθούν στο σχολείο, αλλά και σε αντίστοιχες δράσεις που μπορούν να εξελιχθούν εντός των ενοριών.

Συμπερασματικά, κλείνοντας η συζήτηση τονίστηκαν τα εξής:

«Η βία είναι ένα φαινόμενο το οποίο υπάρχει στις κοινωνίες και είναι δομικό των κοινωνιών, παρά του ανθρώπου όσον αφορά την πνευματική του φύση, αφού και σύμφωνα με την εκκλησιαστική παράδοση ο άνθρωπος είναι φύσει καλός.

Η πρόληψη δεν είναι κάτι εξωφρενικό που κάποιος πρέπει να κάνει τρομακτικά πράγματα, να ανατρέψει τα πάντα, για να την εφαρμόσει. Με πολύ απλές κινήσεις, με αλλαγή προσωπική, μπορεί να αποτελέσει ένα ανάχωμα πολύ σημαντικό στην εκδήλωση του φαινομένου.

Κι αν δουλέψουμε όλοι μαζί σε επίπεδο κοινότητας αλλά και σε ένα ευρύτερο επίπεδο με όραμα, μπορούμε να βάλουμε ακόμα ένα πιο προκεχωρημένο ανάχωμα. Τα πράγματα δεν είναι τόσο σύνθετα όσο νομίζουμε, αν και είναι δύσκολα. Είναι δύσκολες οι αλλαγές αλλά ποτέ ακατόρθωτες.»

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς